

's-Hertogenbosch
+31 [0]73 888 57 25
info@bureau073.nl
www.bureau073.nl

bureau^o73

volkshuisvesting en ruimte

School voor nieuwe volkshuisvesting *think social, act business*

studiegids 2019

ons actuele programma

Bureau073 bv organiseert voor u de **school voor nieuwe volkshuisvesting** (PE-gecertificeerd). Vanuit uw vraagstukken rondom het wonen wordt met en voor u een programma georganiseerd vanuit actuele maatschappelijke en volkshuisvestelijke transitie. Hoe vertaalt u de veranderingen die op u af komen in concrete aanpakken en sturingen. Op korte en lange termijn.

Daarvoor organiseren wij masterclasses. Bij u in eigen huis en soms met open inschrijving.

Met wie doen we dit? Met iedereen die dagelijks met woonvraagstukken bezig is. Aanbieders en vragers. We organiseren met elkaar inspiratie. Gaan op zoek naar samenhangen. Geven zicht op hoe dat een plaats kan krijgen in uw eigen sturing of toezicht op de sturing.

Onze deelnemers zijn beleidsmakers, wethouders, corporatiebestuurders, toezichthouders maar ook producenten van woonvoorzieningen, financiers van wonen, gemeenteraadsleden, (georganiseerde) huurders en bewoners.

U stelt zelf uw gewenste omgeving voor uw masterclass samen. In uw organisatie: bestuur, directieteam, RvC, beleidsadviseurs, afdelingen of juist samen met andere organisaties; bijvoorbeeld meerdere corporaties, corporaties en gemeenten of gezamenlijk met huurdersorganisaties. In essentie gaat het om met elkaar zicht te krijgen op ontwikkelingen en die in de eigen omgeving te kunnen plaatsen. Ook organiseren we desgevraagd masterclasses vanuit een open inschrijving.

Wij stellen in ons basisprogramma naast een samenhangend beeld een vijftal actuele invalshoeken/transities centraal die van grote betekenis zijn bij de huidige ontwikkeling van het wonen.

Wonen, volkshuisvesting en de transitie in de samenleving: een overzicht van samenhangen.

Energietransitie

Sociaal-culturele en economische transitie

Informatietransitie

Klimaattransitie

Wonen-welzijn-zorg transitie

Ons programma staat onder leiding van ervaren professionals. In uw eigen omgeving gaan zij in gesprek met uw eigen professionals om een waardevolle op u toegespitste masterclass in te vullen.

Wij hebben ons programma in basis gestandaardiseerd vanuit een drietal niveaus:

- **Inspiratie: dagdeel (3 PE punten) zicht op de transitie**
- **Inspiratie en verdieping: een dag (5 PE punten) zicht op de transitie met de vraag hoe deze te vertalen naar de eigen omgeving**
- **Inspiratie, verdieping en uitwerking : meerdere dagdelen (PE punten op basis van uren) zicht op de samenhangen in de transitie en hoe daar in de eigen omgeving mee om te gaan**

U kunt op pagina 2 het volledige basisprogramma vinden. Wij hopen samen met u aan de slag te kunnen.

U vindt de actuele informatie over masterclasses met open inschrijving op onze website: [school voor de volkshuisvesting](http://schoolvoordevolkshuisvesting.nl) . Voor vragen over toepassing van dit programma in uw eigen omgeving kunt u of mailen (info@bureau073.nl) of telefoneren (+31 (0)73 8885725)

's-Hertogenbosch, voorjaar 2019

bureau073 school voor nieuw volkshuisvesting
Ton Streppel

basiprogramma masterclasses

inspiratie (dagdeel)

a 01	wonen, volkshuisvesting en transitie in de samenleving: een overzicht	3	
a 02	de energietransitie en het wonen		5
a 03	sociaal culturele en economische veranderingen: invloeden op het wonen	7	
a 04	de informatierevolutie: big data en sturing in het woondomein	9	
a 05	opwarming: hoe passen we de woonomgeving aan	11	
a 06	thuis wonen als norm: ouderen en mensen met een beperking:	13	

inspiratie en verdieping (dag)

b 01	wonen, volkshuisvesting en transitie in de samenleving: een overzicht	3	
b 02	de energietransitie en het wonen		5
b 03	sociaal culturele en economische veranderingen: invloeden op het wonen	7	
b 04	de informatierevolutie: big data en sturing in het woondomein	9	
b 05	opwarming: hoe passen we de woonomgeving aan		11
b 06	thuis wonen als norm: ouderen en mensen met een beperking	13	

inspiratie, verdieping en samenhang (meerdaags)

c 01	wonen, volkshuisvesting en de transitie in de samenleving: een trektocht	3	
c 02	wonen, volkshuisvesting en de transitie in de samenleving: uw eigen agenda geformuleerd	5	

informatie over de school voor nieuwe volkshuisvesting 15

incompany

alle bovenstaande bijeenkomsten kunnen ook incompany worden georganiseerd. Daarbij zijn combinaties van activiteiten te maken en is maatwerk vanuit de eigen organisatie/omgeving uitgangspunt.

1. Wonen, volkshuisvesting en transitie in de samenleving: een overzicht

Nederland wordt geroemd om zijn volkshuisvesting. Al meer dan een eeuw zien we daarbij een wisselende invulling en veranderende regimes. Het resultaat is steeds opnieuw een sector om trots op te zijn. Ook het komende decennium is er sprake van een andere invulling: het speelveld is recent weer aangepast. Tegelijkertijd is de woningmarkt complexer dan ooit door structurele veranderingen in onze samenleving. Deze introductie voert u langs de weg van de actualiteit en geeft u zicht op de breedte en diepte van de volkshuisvesting. U krijgt de verhoudingen tussen woningcorporaties, gemeenten en huurders in beeld. Wat betekenen transitie in de samenleving voor de volkshuisvesting? Er beweegt veel op tal van terreinen: energie, sociaal-cultureel en economisch, informatie, klimaat en wonen-welzijn-zorg. De actualiteit hiervan wordt geplaatst in de rijke historie en de huidige dynamiek van markt en regels. U krijgt in kort bestek achtergronden en inzichten om verbanden te zien en te leggen.

waar gaat het over

De klassieke waarden van het wonen zijn samen te vatten in een viertal eenvoudige uitgangspunten die allemaal te maken hebben met fatsoenlijk wonen:

- het op korte en lange termijn beschikbaar zijn van huur- en koopwoningen voor mensen die of zelf redzaam zijn of niet zelf redzaam zijn op de woningmarkt.
- het in iedere levensfase betaalbaar zijn van deze woningen ook voor mensen met een beperkt inkomen
- het bieden van een veilig dak boven het hoofd. Met goede leefomstandigheden vanuit volksgezondheid en individueel welzijn.
- het creëren en in stand houden van leefbare omgevingen in dorpen, buurten en wijken waar mensen wonen

In dit programma bespreken we de relevante invalshoeken vanuit de huidige stand van de volkshuisvesting. Er zijn veel maatschappelijke veranderingen gaande op tal van terreinen: energie, sociaal-cultureel en economisch, informatie, klimaat en wonen-welzijn-zorg. Hoe vertalen we de betekenis daarvan. Deze vraagstukken van vandaag en morgen worden in het perspectief van de historische ontwikkeling van het wonen en de volkshuisvesting geplaatst.

Vier masterclasses zijn hierop gebaseerd waarin het volgende programma centraal staat:

1. Kennismaking, korte toelichting, persoonlijke leerdoelen
2. Wonen en de behoeften van mensen
3. De woningmarkt, volkshuisvesting, ruimte en grond
4. Wonen en volkshuisvesting: het brede wettelijke kader
5. De invloed van vijf grote maatschappelijke veranderingen: energie, sociaal-cultureel en economisch, informatie, klimaat en wonen-welzijn-zorg
6. Evaluatie

a | 01 Wonen, volkshuisvesting en transitie in de samenleving: een overzicht

dagdeel:

U krijgt in kort bestek een compact overzicht. Het volgende programma wordt ingevuld. (totaal 3,5 uur en 3 PE punten).

b | 01 Wonen, volkshuisvesting en transitie in de samenleving: een overzicht

dag:

In het dagprogramma is meer ruimte voor verdieping en interactie. U krijgt een compact overzicht en van daaruit de vertaling naar uw eigen omgeving. (totaal 6,5 uur en 5 PE punten)

c | 01 wonen, volkshuisvesting en de transitie in de samenleving: een trektocht

Een driedaagse (drie dagen binnen 3 maanden)

Organisatie op basis van belangstelling en gerichte uitnodiging. Minimale groepsgrootte 8 mensen maximaal 12 mensen.

Een trektocht langs de verschillende onderwerpen. Hoe gaan we hiermee om in onze organisaties. Een driedaags programma voor bestuurders en beleidsmensen die vanuit hun perspectief op zoek zijn naar inspiratie hoe de zes transitie zijn te vertalen naar hun eigen omgeving. Het resultaat is een voor henzelf concreet hanteerbaar perspectief op hoofdlijnen.

c | 02 wonen, volkshuisvesting en de transitie in de samenleving: uw eigen agenda geformuleerd

Een zesdaagse (zes dagen binnen 5 maanden)

Organisatie op basis van belangstelling en gerichte uitnodiging. Minimale groepsgrootte 8 mensen maximaal 12 mensen.

Een trektocht langs de verschillende onderwerpen. Hoe gaan we hiermee om in onze organisaties. Een zesdaags programma voor bestuurders en beleidsmensen die vanuit hun perspectief op zoek zijn naar inspiratie hoe de zes transities zijn te vertalen naar hun eigen omgeving. Met daarbij concrete uitwerkingen naar het vorm geven van een voor de eigen organisatie bruikbare inhoudelijke agenda.

voor wie	Een brede inspiratiesessie voor hen die in hun praktijk te maken krijgen met wonen, volkshuisvesting en woningcorporaties. Die hun zicht op de wereld van het wonen willen verbreden om in de dagelijkse praktijk mee te kunnen werken.
wat wordt geleerd	Na deze dag, avond of trektocht bent u bekend met de belangrijkste achtergronden, over volkshuisvesting en wonen en de onderlinge samenhangen. De actuele ontwikkelingen van belangrijke maatschappelijke transities die daarop van invloed zijn. Om daarmee in uw praktijk verbindingen te zien, te kunnen duiden en daarmee vervolgens te kunnen sturen. Kortom, deze masterclass geeft inzicht en overzicht.
aandachtsgebied	Strategie, beleid en communicatie
PE-punten	3 PE-punten dagdeel en 5 PE-punten dagprogramma, meerdaags op aanvraag.
planning	op aanvraag, zie website school.bureau073.nl
duur masterclass	dagdeelprogramma: 3,5 uur dagprogramma 6,5 uur
locatie	incompany of omgeving centraal station 's-Hertogenbosch: uitstekend bereikbaar met trein en auto
kosten	dagprogramma € 675,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, dagdeelprogramma € 330,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, meerdaags programma prijs op aanvraag.
programmaleiding	drs. Ton Streppel
informatie	Voor meer informatie kunt u ons bellen of mailen Actuele informatie op onze website: school.bureau073.nl Telefoon: 073 888 57 25 E-mail: info@bureau073.nl

2. de energietransitie en het wonen

Het energievraagstuk in ons land is groot. Het Klimaatakkoord van Parijs, de Europese klimaatdoelen, het ontwerp-klimaatakkoord en de initiatief-Klimaatwet. De klimaat- en CO2-reductiedoelstellingen tekenen zich steeds scherper af, óók voor de sociale huursector: 49 procent CO2-reductie in 2030 en 95 procent in 2050. Naast het CO2 – vraagstuk speelt er bij ons het vraagstuk van het ontkoppelen van het Groninger gas. Twee hele verschillende insteken die toch volop met elkaar hebben te maken. De sociale huursector wordt geacht voorop te lopen. De hamvraag is of we deze energietransitie in de sociale huursector haalbaar en betaalbaar kunnen realiseren voor de 2,4 miljoen huurders van woningcorporaties. En dan moeten alle particuliere woningeigenaren nog volgen. Gemeenten moeten vol aan de bak om plannen te maken. Dit programma laat u door de bomen het bos weer zien. Wat is een verstandige agenda en hoe kunt u die opstellen. Wat is een verstandig handelingsperspectief, wat betekent no-regret en hoe is slim voor te sorteren: wat kunt u nu doen, zonder dat u daar straks spijt van krijgt?

waar gaat het over

In deze masterclass worden alle actuele ontwikkelingen over de energietransitie op een rij gezet: Het Klimaatakkoord van Parijs, de Europese klimaatdoelen en het Energieakkoord voor Duurzame Groei. Het besluit van onze regering om #VanGasLos te gaan.

Eind 2018 zag het ontwerp-klimaatakkoord het daglicht. Een ingewikkeld verhaal met heel veel bomen, maar weinig bos. In het hoofdstuk gebouwde omgeving is sprake van een overmaat aan aandacht voor de fysieke opgave, de sociale en maatschappelijke opgave is zwaar onderbelicht. In het nationale politieke debat gaat het sindsdien vooral over een eerlijke verdeling van kosten en baten/lusten en lasten van de energietransitie, maar de uitkomsten hiervan zijn nog zéér ongewis. In de tussentijd is de energierekening met gemiddeld 20 procent gestegen, vooral door hogere belasting en heffingen. Het draagvlak in de samenleving voor de energietransitie lijkt daardoor nu al af te kalven.

In deze Inspiratiesessie worden de actuele ontwikkelingen op een rij gezet. , Hoe ziet u door de bomen het groene bos? Maar vooral: wat betekent dit alles voor de corporatie en haar huurders? Hoe groot is de impact? Hoe kunt u daar mee om gaan? Wat is de rol en de verantwoordelijkheid van de woningcorporatie? Handelingsperspectief, no-regret en slim voorsorteren: wat kunt u nu doen, zonder dat u daar straks spijt van krijgt? Kortom, masterclasses om uw eigen inzicht aan te scherpen, de actualiteit een plaats te geven en nieuwe ideeën op te doen. Hoe anticipeert u op een goede manier op belangen en gedrag van uw omgeving: uw gemeente, uw wijken, de netwerkbeheerder etc. Maar bovenal: hoe neemt u uw huurders/bewoners mee?

Deze masterclasses brengen u kennis en inzicht. U bent in staat het vraagstuk van de energietransitie te overzien en legt daarmee een basis voor uw verdere aanpak voor uw eigen sturing.

Twee masterclasses zijn hierop gebaseerd waarin het volgende programma centraal staat:

1. Kennismaking, korte toelichting, persoonlijke leerdoelen
2. Belangrijke hoofdlijnen van de energietransitie: Klimaatwet, Klimaatakkoord en #VanGasLos
3. De ingrijpende gevolgen voor privé-eigenaren, corporaties en huurders
4. Wat staat corporaties te doen: een strategisch plan maken; wijk- en buurtgerichte aanpakken verkennen: de Lokale Routekaart naar #CO2=NUL en maatregelen over #VanGasLos.
5. Het betrekken van huurders/bewoners bij de plannen.
6. Evaluatie

a | 02 de energietransitie en het wonen

dagdeel:

U krijgt in kort bestek een compact overzicht. Het volgende programma wordt ingevuld. (totaal 3,5 uur en 3 PE-punten) .

b | 02 de energietransitie en het wonen

dag:

In het dagprogramma is meer ruimte voor verdieping en interactie. U krijgt een compact overzicht en van daaruit de vertaling naar uw eigen omgeving. (totaal 6,5 uur en 5 PE-punten)

voor wie	Voor iedereen die te maken krijgt met de sturing van de energietransitie. Wat komt er op onze organisaties af. Hoe kunnen we dat plaatsen en hoe sturen we op onze bijdrage aan de transitie.
wat wordt geleerd	Inzicht in de feiten. Hoe is een langjarig beleid en beheer in te richten waarin verstandige stappen worden gezet om bij te dragen aan de energietransitie. Wie zijn de vele spelers en hoe verhouden zij zich tot elkaar.
aandachtsgebied	Strategie en maatschappelijke ontwikkeling
PE-punten	3 PE-punten dagdeel en 5 PE-punten dagprogramma.
planning	op aanvraag, zie website school.bureau073.nl
duur masterclass	dagdeelprogramma: 3,5 uur dagprogramma 6,5 uur
locatie	incompany of omgeving centraal station 's-Hertogenbosch: uitstekend bereikbaar met trein en auto
kosten	dagprogramma € 675,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, dagdeelprogramma € 330,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal,
programmaleiding	René van Genugten
Informatie	Voor meer informatie kunt u ons bellen of mailen. Actuele informatie op onze website: www.school.bureau073.nl Telefoon: 073 888 57 25 E-mail: info@bureau073.nl

3. De veranderende samenleving: sociaal-culturele en economische transitie

Onze samenleving verandert in hoog tempo. Wat vroeger gewoon was bestaat steeds minder. We zien sociaal-culturele en economische veranderingen hand in hand gaan. De economie flexibiliseert. Inkomens staan onder druk. Mensen leven steeds individueler en worden geacht zelfredzaam te zijn. Hoe past ons denken over het wonen zich hierop aan?

waar gaat het over

Onze samenleving verandert van kleur. Vergrijzing en migranten, Steeds minder mensen hebben partners voor het leven. Nieuwe samenlevingsvormen ontstaan. De economische structuur flexibiliseert. Sociaal-culturele onderzoekers signaleren een nieuwe tweedeling: mensen die kunnen meekomen en mensen die daar moeite mee hebben. Baan- en inkomensonzekerheid is voor steeds grotere groepen in de middenklasse normaal aan het worden. Gemiddelde huishoudens worden kleiner met lagere huishoudinkomens. Wat is de betekenis hiervan voor het wonen en voor de volkshuisvesting. Betaalbaarheid, woonruimteverdeling? Nieuwe leefbaarheidsvraagstukken die ontstaan in onze wijken? Hoe zien next-generation woonwijken er uit? Hoe passen onze structuren van wonen zich aan, aan al deze veranderingen? Wat betekent dit voor het woonbeleid van woningcorporaties en woonvisies van gemeenten. Wat is de betekenis voor onze langjarige vastgoedvisies? Hoe acteert de markt? Hoe kan door samenwerking met traditionele maatschappelijke partners inhoud worden gegeven aan nieuwe woonvraagstukken. Zijn er nieuwe partners: de betekenis van social enterprises en de nieuwe stadsmakers. Wat is de doorwerking hiervan in woonvisies en prestatieafspraken.

Deze masterclasses brengen u kennis en inzicht. U bent in staat het vraagstuk van de snelle veranderingen in de samenleving te overzien en legt daarmee een basis uw eigen sturing.

Twee masterclasses zijn hierop gebaseerd waarin het volgende programma centraal staat:

1. Kennismaking, korte toelichting, persoonlijke leerdoelen
2. De veranderende sociaal-culturele omstandigheden
3. Woningmarkt en economische veranderingen
4. Next generation woonwijken
5. Nieuwe samenwerkingen: social enterprises en stadsmakers
6. Evaluatie

a | 03 sociaal culturele en economische veranderingen: invloeden op het wonen
dagdeel:

U krijgt in kort bestek een compact overzicht. Het volgende programma wordt ingevuld. (totaal 3,5 uur en 3 PE punten) .

b | 03 sociaal culturele en economische veranderingen: invloeden op het wonen
dag:

In het dagprogramma is meer ruimte voor verdieping en interactie. U krijgt een compact overzicht en van daaruit de vertaling naar uw eigen omgeving. (totaal 6,5 uur en 5 PE punten)

voor wie

Een brede inspiratiesessie voor hen die in hun praktijk te maken krijgen met wonen, volkshuisvesting en woningcorporaties. Die hun zicht op de wereld van het wonen willen verbreden om in de dagelijkse praktijk mee te kunnen werken.

wat wordt geleerd

Na deze avond of dag bent u bekend met de betekenis van belangrijke sociaal-culturele en economische veranderingen voor het wonen. Wat betekent dit voor de - woningmarkt en de ontwikkeling van wijken. Wat verandert er op het speelveld: welke nieuwe partijen dienen zich aan. Hoe worden aan - nieuwe samenwerkingen vorm gegeven?

aandachtsgebied

Strategie en beleid.

PE-punten

3 PE-punten dagdeel en 5 PE-punten dagprogramma.

planning	op aanvraag, zie website school.bureau073.nl
duur masterclass	dagdeelprogramma: 3,5 uur dagprogramma 6,5 uur
locatie	incompany of omgeving centraal station 's-Hertogenbosch: uitstekend bereikbaar met trein en auto
kosten	dagprogramma € 675,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, dagdeelprogramma € 330,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal,
programmaleiding	drs. Ton Streppel
informatie	Voor meer informatie kunt u ons bellen of mailen Actuele informatie op onze website: www.school.bureau073.nl Telefoon: 073 888 57 25 E-mail: info@bureau073.nl

4. de informatierevolutie: big data en sturing in het woondomein

Informatietransitie: het gebruik van big data verandert onze samenleving fundamenteel. Wat is de impact hiervan op het wonen? Het levert tal van mogelijkheden op om anders te sturen en nieuwe producten te realiseren: voor woning en bewoner. Van ondersteuning bij de energietransitie, woonzorg ondersteuning tot bestrijding van woonfraude en tot het op een nieuwe manier onderhouden van beleid en beheer. Hoe indringend verandert deze transitie de organisatie van het woondomein?

waar gaat het over

Maak actief kennis met de wereld van Big Data. Hoe is deze voor corporaties en gemeenten nieuwe omgeving te begrijpen. Welke toepassingen worden in het woondomein mogelijk? Hoe richt je als woningcorporatie en gemeente hier je sturing in om nieuwe kansen te benutten? Hoe zorg je ervoor dat jouw omgeving op tijd aan haakt. Het gaat dan maar beperkt om de techniek. Minstens zo belangrijk is te doorgronden wat de betekenis ervan is. Hoe zet je big data in voor huurders, voor beheersing van woonlasten en voor een betere bedrijfsvoering. Maar tegelijkertijd: hoe zijn big data in te zetten om een betere sturing van wijkontwikkeling mogelijk te maken. Hoe ondersteunt het werken met big data de klassieke thema's als woonfraudebestrijding en leefbaarheid. Maar ook hoe is het mogelijk juist met behulp van big data een actief lokaal energiebeleid op te zetten: hoe richten we als gemeente en als woningcorporatie de sturing met big data van de energietransitie in. Big Data is een niet meer weg te denken strategisch asset. Maar privacy van burgers is een groot goed. Toepassing van big data moet zorgvuldig. Wat kan is een belangrijke vraag, maar veel belangrijker is de vraag wat maatschappelijk acceptabel is? Hoe is hier voor u als beleidsmaker, bestuurder en toezichthouder op een goede manier mee om te gaan?

Onze masterclasses brengen u kennis en inzicht. U bent in staat het vraagstuk van de snelle veranderingen in de samenleving te overzien en legt daarmee een basis voor uw eigen sturing.

Twee masterclasses zijn hierop gebaseerd waarin het volgende programma centraal staat:

1. Kennismaking, korte toelichting, persoonlijke leerdoelen
2. Uitleg over Big Data en toepassingen uit de omgeving
3. Juridische en organisatorische kanttekeningen bij Big Data
4. Toepassingen Big Data in het woondomein
5. Hoe zijn verstandige stappen te zetten om Big Data te gaan toepassen
- 6.. Evaluatie

a | 04 de informatierevolutie: big data en sturing in het woondomein

dagdeel:

U krijgt in kort bestek een compact overzicht. Het volgende programma wordt ingevuld. (3,5 uur; en 3 PE punten) .

b | 04 de informatierevolutie: big data en sturing in het woondomein

dag:

In het dagprogramma is meer ruimte voor verdieping en interactie. U krijgt een compact overzicht en van daaruit de vertaling naar uw eigen omgeving. (6,5 uur en 5 PE punten)

voor wie

Een doelgerichte inspiratiesessie voor hen die in hun praktijk te maken krijgen met wonen, volkshuisvesting en woningcorporaties. Die hun zicht op de wereld van het wonen willen verbreden vanuit de nieuwe wereld van de informatierevolutie.

wat wordt geleerd

Na deze avond of dag bent u bekend met de betekenis van de informatierevolutie ne gebruik van big data voor het domein van het wonen. Wat is de inhoudelijke betekenis hiervan maar vooral hoe is een verantwoorde sturing tot stand te brengen.

aandachtsgebied

Strategie en beleid.

PE-punten

3 PE-punten dagdeel en 5 PE-punten dagprogramma.

planning

op aanvraag, zie website school.bureau073.nl

duur masterclass

dagdeelprogramma: 3,5 uur
dagprogramma 6,5 uur

locatie	incompany of omgeving centraal station 's-Hertogenbosch: uitstekend bereikbaar met trein en auto
kosten	dagprogramma € 675,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, dagdeelprogramma € 330,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal,
programmaleiding	drs. ing. Marco Extra
informatie	Voor meer informatie kunt u ons bellen of mailen Actuele informatie op onze website: www.school.bureau073.nl Telefoon: 073 888 57 25 E-mail: info@bureau073.nl

5. opwarming: hoe passen we de woonomgeving aan?

Klimaattransitie: veranderingen van het klimaat hebben grote invloed op het wonen en de gezondheid van mensen. Wat is de brede impact van klimaattransitie op het wonen? De klimaattransitie is breder dan alleen de energietransitie. Worden onze steden te warm? Wat doen we met het teveel en tekort aan - water? Hoe gaan we om met openbare ruimte? Wat is de betekenis van veranderend denken over mobiliteit? Wat zijn de gezondheidsvragen als het gaat om warmte en fijnstof? Hoe vergroenen we? Nieuwe woonconcepten ontstaan met een inclusieve manier van denken: gasvrij, zonnepanelen, regenwateropvang, waterbuffers, deelauto's en een groene openbare omgeving.

waar gaat het over

De klimaattransitie en energietransitie zijn natuurlijk met elkaar verbonden. In de masterclass over energietransitie behandelen we met name de gevolgen van het beleid van CO₂ - beperking en #vangaslos op de woonomgeving. Maar als het gaat om wonen en wijken gaat het om veel meer dan dit. In deze masterclass staan de gevolgen van de opwarming die we zien centraal. De betekenis voor onze openbare ruimte en de wijze waarop we de komende decennia tot een andere inrichting van onze openbare omgeving moeten komen. Juist om het wonen leefbaar te houden. Onze wijken moeten juist daarom op de schop. Dat is een boodschap die nog onvoldoende op het netvlies staat van beleggers en woningeigenaren. In veel omgevingsvisies ontbreekt nog de sense of urgency. Laat staan dat voor eigenaren en bewoners al zicht is op de gevolgen. In deze masterclass krijgt u de verbinding aangereikt tussen samenhangende vraagstukken: teveel en te weinig water, stedelijke opwarming, gevolgen voor gezondheid, een mogelijk toekomstig gebrek aan drinkwater en het belang van vergroening. Het gaat in deze masterclass niet om de ideologische discussie over het gelijk. Het gaat om de vraag welke praktische maatregelen voor u van belang zijn om uw huurders of bewoners een beter leefbare woonomgeving te kunnen bieden. Voor hen relevant en voor u als bestuurder of belegger zeker zo relevant.

Onze masterclasses brengen u kennis en inzicht. U bent in staat het vraagstuk van de snelle veranderingen in de samenleving over de gevolgen van de opwarming te overzien en legt daarmee een basis voor uw eigen sturing.

Twee masterclasses zijn hierop gebaseerd waarin het volgende programma centraal staat:

1. Kennismaking, korte toelichting, persoonlijke leerdoelen
2. Klimaatwijziging en het dagelijkse leefklimaat.
3. Handen en voeten geven aan vergroening van straten, wijken en tuinen.
4. Het opstellen van een omgevingsvisie vanuit klimaattransitie: openbare ruimte en woningen.
5. Het maken van een samenwerkingsagenda met bewoners, huurders, vve's en organisaties.
6. Evaluatie

a | 05 opwarming hoe passen we de woonomgeving aan

dagdeel:

U krijgt in kort bestek een compact overzicht. Het volgende programma wordt ingevuld. (inclusief pauze 3,5 uur; 3 PE-punten) .

b | 05 opwarming hoe passen we de woonomgeving aan

dag:

In het dagprogramma is meer ruimte voor verdieping en interactie. U krijgt een compact overzicht en van daaruit de vertaling naar uw eigen omgeving. (inclusief pauzes en lunch tussen 9.30 uur en 16.30 uur (5 PE- punten)

voor wie

Een doelgerichte inspiratiesessie voor hen die in hun praktijk te maken krijgen met vorm geven aan beleid over de invloed van klimaatverandering.

wat wordt geleerd

Na deze avond of dag bent u bekend met de betekenis van de klimaatwijzigingen op het dagelijkse woon- en leefklimaat van mensen. U ontwikkelt handvatten hoe hier mee om te gaan.

aandachtsgebied

Strategie en beleid.

PE-punten

3 PE-punten dagdeel en 5 PE-punten dagprogramma.

planning	op aanvraag, zie website school.bureau073.nl
duur masterclass	dagdeelprogramma: 3,5 uur dagprogramma 6,5 uur
locatie	incompany of omgeving centraal station 's-Hertogenbosch: uitstekend bereikbaar met trein en auto
kosten	dagprogramma € 675,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, dagdeelprogramma € 330,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal,
programmaleiding	mevrouw ing. Monique Claassens en drs. Han te Brummelstroete
informatie	Voor meer informatie kunt u ons bellen of mailen Actuele informatie op onze website: www.school.bureau073.nl Telefoon: 073 888 57 25 E-mail: info@bureau073.nl

6. thuis wonen als norm: ouderen en mensen met een beperking

Wonen-welzijn-zorg transitie: Het denken over eigen verantwoordelijkheid en participatie in de samenleving is sterk gebaseerd op mensen die sterk genoeg zijn dat te kunnen en tegelijk een samenleving die zorg wil dragen voor zwakkeren. Zelfstandig wonen is de norm die daar bij past. Of je nu vergrijsd en wankel wordt of moet leven met een sociale of psychische beperking. Hoe organiseren we het nieuwe wonen voor mensen die een vorm van hulp en ondersteuning nodig hebben? Wat vraagt dit als het gaat om de woning en de woonomgeving. Wie is daarvoor verantwoordelijk?

waar gaat het over

De meeste mensen willen het liefst thuis wonen. Het all-inclusive vangnet van de overheid waarbij zorg, welzijn, wonen en hotelservice integraal royaal beschikbaar was in intramurale omgevingen, is nog slechts beperkt voorhanden. De individuele verantwoordelijkheid voor de inrichting van het eigen bestaan staat voorop ook als leeftijd of beperking - een grote rol gaat spelen. Aanbieders van gesubsidieerde diensten (welzijn, zorg en wonen) moeten zich richten naar de individuele vraag van de burger. Ordening vindt nu plaats vanuit marktdenken in plaats van het traditionele aanbod denken; dit heeft een verkokering van diensten vanuit het eigen domein tot gevolg. Gemeenten en zorgverzekeraars/zorgkantoren zijn de nieuwe lokale marktmeesters die verantwoordelijk zijn voor het tot stand komen van verbindingen tussen wonen, welzijn en zorg. Deze beleidskeuzes hebben vergaande gevolgen voor de ontwikkelingsvraagstukken van buurten en wijken en de woningvoorraad. Hoe verhoudt zich dit tot rol en verantwoordelijkheid van de woningcorporatie? Hoe kunnen zij andere partijen aanspreken om voor- en achter de voordeur van langer thuis wonende huurders - die ondersteuning nodig hebben -die ondersteuning ook geleverd krijgen? Hoe zijn nieuwe verbindingen te maken?

Ingegaan wordt op de achtergronden van de -vrije en gedwongen-keuzes van mensen en de door de overheid gemaakte beleidskeuzes. Keuzes die ook nog eens door de snelle demografische veranderingen een enorme impact hebben op het wonen en leven in buurten, wijken, dorpen en steden. De dominante invloeden van dit alles op de sociaal/maatschappelijke, ruimtelijke en economische ordening worden in beeld gebracht. De betekenis ervan voor individuele mensen, voor gemeenten en voor de traditionele aanbieders van welzijn, zorg en wonen, komen daarbij aan de orde. Vanuit de praktijk van de deelnemers worden de positieve en negatieve ervaringen in kaart gebracht. Deelnemers krijgen een handreiking hoe een vertaling is te maken naar de eigen omgeving.

Twee masterclasses zijn hierop gebaseerd waarin het volgende programma centraal staat:

1. Kennismaking, korte toelichting, persoonlijke leerdoelen
2. Thuis wonen ook voor wie grijs wordt en een beperking heeft: over wie gaat het
3. Ons stelsel: wonen, zorg en welzijn: wie is waarvoor verantwoordelijk
4. Noodzakelijke aanpassingen van vastgoed en wijken.
5. Op weg naar een agenda: woonvisie en zorgvisie gaan hand in hand.
6. Evaluatie

a | 06 thuis wonen als norm: ouderen en mensen met een beperking:

dagdeel:

U krijgt in kort bestek een compact overzicht. Het volgende programma wordt ingevuld. (inclusief pauze 3,5 uur; 3 PE punten) .

b | 06 thuis wonen als norm: ouderen en mensen met een beperking:

dag:

In het dagprogramma is meer ruimte voor verdieping en interactie. U krijgt een compact overzicht en van daaruit de vertaling naar uw eigen omgeving

voor wie

Voor iedereen die te maken krijgt met het langer thuis wonen van ouderen en mensen met een beperking.

wat wordt geleerd

Zicht op de vraagontwikkeling. De betekenis ervan voor het wonen in de eigen omgeving. Hoe hiermee kan worden omgegaan en hoe een woon- en zorgvisie hand in hand dienen te gaan.

aandachtsgebied

Strategie en beleid.

PE-punten	3 PE-punten dagdeel en 5 PE-punten dagprogramma.
planning	op aanvraag, zie website school.bureau073.nl
duur masterclass	dagdeelprogramma: 3,5 uur dagprogramma 6,5 uur
locatie	incompany of omgeving centraal station 's-Hertogenbosch: uitstekend bereikbaar met trein en auto
kosten	dagprogramma € 675,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal, dagdeelprogramma € 330,00 exclusief btw per deelnemer, incl. lesmateriaal,
programmaleiding	drs. Ton Streppel
informatie	Voor meer informatie kunt u ons bellen of mailen Actuele informatie op onze website: www.school.bureau073.nl Telefoon: 073 888 57 25 E-mail: info@bureau073.nl

informatie over de school voor nieuwe volkshuisvesting

In onze school voor nieuwe volkshuisvesting (activiteit van bureau073 b.v.) organiseren we voor u bijeenkomsten waarin we een vertaling maken van veranderingen in de samenleving naar uw concrete werkelijkheid op het gebied van wonen. Hoe ontwikkelt u daarbij praktisch leiderschap en concrete oplossingen vanuit uw denken, uw handelen en uw verantwoordelijkheid. Hoe gaat u in een turbulente omgeving met onzekerheden om. Hoe beheerst u risico's. Zo maken wij verbinding met u die beleidsmatig, bestuurlijk en vanuit de markt bezig zijn met het woondomein. Aanbieders en vragers. We bieden u inspiratie. Laten samenhangen zien. Geven zicht op hoe dat een plaats kan krijgen in uw eigen ontwikkeling, uitvoering, sturing of toezicht op de sturing van uw organisatie of uw initiatief.

waarom

Wij ontwikkelden voor u een samenhangend programma vanuit zes invalshoeken. We starten met de stand van de volkshuisvesting en het wonen. Hoe zijn hier de gevolgen van een vijftal transities (energie, sociaal-cultureel en economisch, informatie, klimaat en wonen-welzijn-zorg) te duiden en te vertalen naar uw omgeving. Hoe maakt u een nieuwe invulling van uw rol/verantwoordelijkheid in het woondomein. Wat betekent dit voor u als woningcorporatie, gemeente, belegger, verenigingen van eigenaars, huurdersorganisatie, burgerorganisatie, marktpartij, belegger of ontwikkelaar/bouwer. Hoe zet u hier concrete stappen in een vaak onzekere omgeving. Al deze transities komen uit bij mensen in hun woningen. Aansturing van die transities vraagt om een verbinding. Ieder plan dat u maakt, iedere activiteit die u onderneemt dient vanuit deze samenhang te worden gezien en gestuurd.

voor wie

Onze deelnemers zijn beleidsmakers, wethouders, corporatiebestuurders, toezichthouders maar ook producenten van woonvoorzieningen, financiers van wonen, gemeenteraadsleden, (georganiseerde) huurders en bewoners

programma masterclasses

- a** *Inspiratiesessies*
Een programma waarin inzicht en kennisdeling per transitie centraal staat. Wat is de betekenis van een transitie voor het domein van het wonen. Leren en inzicht verwerven kan niet zonder interactie. Dit is een wezenlijk onderdeel van deze sessies.
- b** *Inspiratiesessies met een verdieping naar de eigen werkelijkheid*
In dit programma gaat het naast inzicht en kennisdeling per transitie over het vertalen ervan naar de eigen werkelijkheid. Het onderlinge gesprek over uw eigen voorbeelden. Ontmoeting tussen professionals levert inspiratie voor de eigen situatie en brengt u verder.
- c** *Inspiratiesessies, verdieping en samenhang*
In dit programma komen alle transities aan de orde. Wat is de samenhang en hoe kun je dit vertalen naar je eigen omgeving. Wat zijn de keuzes die je kunt maken.

accreditatie

bureau073 bv is lid van de NRTO (Nederlandse Raad voor Training en Opleiding) en in het bezit van het NRTO-keurmerk. De gedragscode en de algemene voorwaarden van de NRTO zijn voor de school van toepassing. Wij hanteren ook de leveringsvoorwaarden van de NRTO voor de school. Daarin wordt onderscheid gemaakt in privé en zakelijk. Algemene voorwaarden en gedragscodes van de NRTO kunt u opvragen bij de NRTO, Papiermolen 34, 3994 DK Houten of downloaden via www.nrto.nl. Hier vindt u ook informatie over de klachten- en geschillenregeling.

bureau073 bv is ook toegelaten tot en geregistreerd in het Centraal Register Kort Beroeps Onderwijs (CRKBO). Daarbij is door het CRKBO getoetst op de beginselen van de kwaliteitscode voor kort beroepsonderwijs: zorgvuldigheid, rechtszekerheid, kenbaarheid, redelijkheid & betrouwbaarheid. Zie de website <http://www.crkbo.nl> voor onze registratie.

PE-punten	Na het volgen van onze bijeenkomsten kunnen zogenaamde PE-punten worden toegekend aan bestuurders en commissarissen van woningcorporaties en andere organisaties die een NRTO lidmaatschap en/of een CRKBO registratie daarvoor als verplicht stellen.
algemene programma leiding	drs. Ton Streppel: bedrijfseconoom met een brede ervaring in het publiek-private domein. Als geen ander kent Ton de wereld van de woningcorporaties en gemeentelijke overheden van binnenuit.
groeps grootte	Met uitzondering van onze actualiteitencolleges is de groeps grootte maximaal veertien deelnemers. Hiermee garanderen wij kleinschaligheid en persoonlijke aandacht. Vooraf wordt zo mogelijk met iedere deelnemer een korte telefonische intake gehouden om het programma zo goed mogelijk af te stemmen op individuele wensen.
bereikbaarheid school	De masterclasses van bureau073 worden of incompany gegeven of in de nabijheid van het centraal station in 's-Hertogenbosch. De locatie is uitstekend bereikbaar met openbaar vervoer en met de auto.
inschrijven	Aanmelden voor een bijeenkomst kan via het aanmeldformulier op onze website http://www.school.bureau073.nl of per e-mail naar info@bureau073.nl . Na inschrijving ontvangt u een bevestiging, gevolgd door een uitnodiging met programma. Door inschrijving stemt u in met onze leveringsvoorwaarden.
algemene voorwaarden	<p>Wij zijn lid van de NRTO en onderschrijven de gedragscode van de NRTO. Wij hanteren dan ook de leveringsvoorwaarden van de NRTO voor de school van nieuwe volkshuisvesting. Daarin wordt onderscheid gemaakt in privé en zakelijk. Voor deelnemers die privé inschrijven zijn enkel de algemene voorwaarden van de NRTO van toepassing. Voor zakelijke inschrijvers gelden ook onze eigen voorwaarden (www.school.bureau073.nl) voor zover deze aanvullend zijn en uiteraard niet strijdig (bij eventuele strijdigheid gelden altijd de NRTO-voorwaarden). De belangrijkste specifieke voorwaarden van bureau073 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Annuleren van een bijeenkomst kan kosteloos tot zes weken voor aanvang van de bijeenkomst • Tussen zes en vier weken wordt 50% van de kosten gerekend. Daarna is (ook bij tussentijds stoppen van een bijeenkomst) het volledige bedrag verschuldigd. • U mag zich voor een bijeenkomst die u zakelijk gaat volgen, laten vervangen (indien de bijeenkomst nog niet is gestart en met tijdig bericht). • De kosten zijn bij een zakelijke overeenkomst bij vooruitbetaling verschuldigd en opeisbaar. • Eventuele restitutie vindt binnen drie weken plaats nadat het recht op restitutie is ontstaan. • Alle verstrekte lesmaterialen blijven eigendom van bureau073 en mogen niet (schriftelijk of elektronisch) aan derden worden verstrekt. • Uw inbreng en informatie zijn voor ons strikt vertrouwelijk. • Bij onvoldoende inschrijvingen en overmacht situaties gaat een bijeenkomst niet door (en vindt volledige restitutie plaats). • Een inschrijving kan zonder opgave van redenen worden geweigerd.
klachten en geschillen	<p>Iedereen die als afnemer of als potentiële afnemer bureau073 benadert als onderwijs, opleidings- en trainingsaanbieder met betrekking tot de educatieve diensten van bureau073 kan over bureau073 een schriftelijke klacht indienen over al wat bij de totstandkoming of bij de levering van de diensten aan de orde is. U kunt de klacht rechtstreeks richten aan onze verantwoordelijke partner Ton Streppel (ton.streppel@bureau073.nl).</p> <p>Dan kunt u van ons verwachten dat wij daar strikt vertrouwelijk mee om gaan en proberen de klacht voor u op te lossen. Wij gaan met u in gesprek. Een eerste gesprek met Ton Streppel en indien wenselijk een gesprek met de ander partner van ons ing. Monique Claassens (monique.claassens@bureau073.nl)</p>

privacy

Binnen vier weken is daar voor u duidelijkheid. Is er na deze periode helaas nog geen oplossing dan staat de weg open richting de geschillenregeling.

Als zakelijke opdrachtgever legt u uw klacht voor aan de Commissie van Kwaliteitshandhaving van de NRTO. Als particulier kunt u het geschil aanhangig maken bij de geschillencommissie Particuliere Onderwijsinstellingen. bureau073 is als lid van de NRTO aangesloten bij de Stichting Geschillencommissie
Consumentenzaken. <https://www.degeschillencommissie.nl/consumenten/>

bureau073 b.v. kent een privacyreglement: u kunt onze privacyverklaring inzien via onze website

Uw eventuele reacties, aanvullingen of opmerkingen bij deze studiegids zijn van harte welkom.

Aan de inhoud van deze studiegids is de grootst mogelijke zorg besteed. Toch kan bureau073 niet instaan voor de juistheid of volledigheid van de informatie. Aan de inhoud van de studiegids kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. bureau073 aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid die zou kunnen voortvloeien uit de inhoud van haar studiegids.